

Møte tirsdag den 7. desember kl. 21.30

President: G u n n a r S k a u g

D a g s o r d e n (nr. 8):

1. Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (eierbegrensningsregler og holdingmodell) (Innst. O. nr. 19 (1999-2000), jf. Ot.prp. nr. 9 (1999-2000))
2. Referat

Statsråd Gudmund Restad overbrakte 1 kgl. proposisjon (se under Referat).

S a k n r. 1

Innstilling frå finanskomiteen om lov om endringer i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (eierbegrensningsregler og holdingmodell) (Innst. O. nr. 19 (1999-2000), jf. Ot.prp. nr. 9 (1999-2000))

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) (ordfører for saka):

Denne saka gjeld nødvendige lovendringar som følgje av vedtak og føringar frå Stortinget si handsaming av kredittmeldinga tidlegare i dag.

I saka vert det føreslege to endringar i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsverksemd og finansinstitusjonar.

For det første vert det føreslege unntak frå den generelle regelen om at ingen kan eiga meir enn 10 pst. av aksjekapitalen i ein finansinstitusjon. Forslaget inneber at det kan gjevast løyve til at andre finansinstitusjonar i samband med strategiske samarbeidsavtalar kan få ein eigardel på inntil 25 pst. i ein norsk finansinstitusjon.

Det andre endringsforslaget fører med seg at generalforsamlinga i morselskap i finanskonsern på nærare bestemte vilkår kan vedta at konsernet kan organiserast med eit holdingselskap som morselskap.

Det siste punktet er det brei semje om i komiteen.

Når det gjeld det første punktet, vil eg kommentera nærare to forhold.

Det er stilt spørsmål om kva konsekvensar den såkalla Skandia-dommen vil få for denne saka. Denne dommen gjeld ei sak der det svenske forsikringsselskapet Skandia hadde ein eigardel i eit selskap som ikkje dreiv forsikringsverksemd. Eigardelen oversteig det som var tillate etter svensk regelverk. Skandia reiste sak om at eit slikt pålegg var i strid med EU-retten, og fekk medhald i dette.

Skandia-dommen gjeld forsikringsselskap sitt høve til eigarskap i såkalla forsikringsframand verksemd. Dette er eit anna spørsmål enn dei som denne saka gjeld. Frå Finansdepartementet vert det opplyst at dei legg til grunn at dette er forhold som vil verta drøfta i Banklovkommissjonen som ein del av gjennomgangen av kapitalforvaltingsreglane. Det vert vidare opplyst at ESA no har teke

opp med Finansdepartementet korleis norsk lovgjeving står i forhold til Skandia-dommen. Departementet arbeider med svar på dette, og svaret vil verta offentliggjort.

Det andre eg vil nemna, gjeld grunnfondsbevis. Sparebankforeningen har teke opp med komiteen at òg grunnfondsbeviskapital i sparebankar bør vera omfatta av den unntaksregelen som er føreslegen i denne saka.

Til dette vil eg understreka at sidan føresegnene om dei ymse typane grunnfondsbevis direkte viser til eigaravgrensingsregelen i finansieringsverksemdlova § 2-2, vil ei endring som den føreslegne derfor få ein tilsvarande verknad i høve til å eiga grunnfondsbevis. Det vil seia at òg ein sparebank vil kunna inngå ein strategisk samarbeidsavtale med den følgje at ein eigar vil kunna få løyve til å eiga inntil 25 pst. av grunnfondskapitalen.

Når det gjeld dei andre forholda, viser eg til Stortinget sin breie debatt om kredittmeldinga tidlegare i dag.

Siv Jensen (Frp): Jeg skal begrense meg til å ta opp Fremskrittspartiets forslag til denne saken, som alle sammen faktisk dreier seg om å EU-harmonisere større deler av det norske regelverk.

Så vil jeg også samtidig gi en stemmeforklaring når det gjelder § 2-2 annet ledd nytt nr. 10, som er Regjeringens forslag om å åpne for 25 pst. Selv om et av Fremskrittspartiets forslag dreier seg om å oppheve eierbegrensingsreglene helt, vil vi selvfølgelig subsidiært stemme for dette. Vårt forslag blir jo oversendt til Stortinget, så det betyr at vi foretar en subsidiær votering her på tross av at vi ikke får stemt over vårt eget forslag. Jeg vil allikevel gi forklaringen på den måten, slik at det ikke vil være til å misforstå.

Presidenten: Siv Jensen har tatt opp de forslagene hun refererte til.

Ranveig Frøiland (A): Då denne lovendringa dreiar seg om å endra eigaravgrensingsreglane for finansinstitusjonar slik at det vert opna for eigarpostar på 25 pst. som eit ledd i ein strategisk samarbeidsavtale, vil eg berre visa til den debatten som vi har hatt tidlegare i dag om kredittmeldinga. Dette er ikkje i motstrid til det vi har sagt der, og på den bakgrunnen støttar vi frå Arbeidarpartiet si side den endringa som det er gjort framlegg om.

Per-Kristian Foss (H): Jeg vil ta opp Høyres forslag, forslag nr. 5.

Jeg vil i tillegg varsle at Høyres gruppe vil støtte forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet. Det forslaget gjelder noe som man kunne argumentere med er unødvendig, nemlig å be Regjeringen vurdere å legge frem for Stortinget en vurdering av Skandia-dommens virkninger for norsk lovgivning. Men vi har eksempler før på at slike ting har tatt unødvendig lang tid, derfor stemmer vi for sikkerhets skyld for forslaget om å få dette vurdert.

Dette får også betraktes som en stemmeforklaring: Grunnen til at vi ikke stemmer for en del av de andre av Fremskrittspartiets forslag, er ikke at vi er uenige i dem. Vi har selv fremmet lignende og andre forslag tidligere

med det siktemål å bringe norsk lovgivning for finansnæringen på linje med den i andre land, særlig våre nordiske naboland. Men tatt i betraktning at dette har vært forslag som har vært tatt opp en rekke ganger tidligere og blitt nedstemt, og vi nå har kommet så langt at Regjeringen har erkjent behovet for iallfall å vurdere endringer – endringene kommer frem gjennom to offentlige utredninger, Konkurranserefleutvalget, som finansministeren har omtalt i Stortingets møte i dag, som ventelig legger frem sin innstilling 1. februar eller noe senere, og Banklovkommisjonens fjerde innstilling, blir det vel, og begge disse saker skal danne grunnlag for proposisjoner eller forslag i annen form til Stortinget – da synes jeg det er uønskelig i desember å reise forslaget på nytt og få det nedstemt på nytt. Det er min begrunnelse – saksbehandlingsmessig, om man vil si det slik.

Så til det som er forskjellen i Høyres forslag, forslag nr. 5. Det er i overensstemmelse med Banklovkommisjonen på et vesentlig punkt: Vi går til 30 pst. dispensasjonsadgang fra eierbegrensingsbestemmelsen, og ikke 25 pst. Alle høringsinstanser har uttalt seg positivt om Banklovkommisjonens forslag. En del har også uttalt seg om den andre biten av det, som er forskjellen, og det er faktisk de kryptiske ordene i fjerde og femte linje, hvor det i vårt forslag står «eller andre enn finansinstitusjoner». Jeg mener faktisk at følgende er et vesentlig poeng som kanskje også andre burde overveie etter hvert: Er det så sikkert at fremtidens bank vil være avhengig bare av at en slik dispensasjonsadgang kan gis til bankeierskap eller annen finansieringsvirksomhet? Vi vet jo at i økende grad vil bankvirksomhet f.eks. være knyttet til varehandelen gjennom store kjeder, til teleselskaper, til IT-selskaper o.l. At et såkalt industrielt selskap, f.eks. et Internetselskap, skulle kunne være medeier i en nydannet bank, er ikke utenkelig, ikke unaturlig, og jeg vil legge til: Det er faktisk ønskelig, fordi dette vil utfordre mange vanlige bankvirksomheter og for kundene være noe nytt og dermed også et bidrag til økt konkurranse. Det er vår begrunnelse for det, og jeg våger den påstand at om noen år – kanskje måneder, det går fort her – vil et slikt forslag om å åpne for at også andre kan få en slik dispensasjon, komme tilbake til Stortinget, fordi det vil foreligge søknader, ønsker, om å etablere nye institusjoner som kan utfordre de etablerte. Og alle som taler varmt om konkurranse, burde se det i sin interesse å bidra til dette – nå eller senere.

Presidenten: Per-Kristian Foss har tatt opp det forslaget han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1 (Votering, se nedenfor.)

Etter at det var ringt til votering i fem minutter, sa **presidenten:** Odelstinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 5 forslag. Det er:

- forslagene nr. 1– 4, fra Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 5, fra Per-Kristian Foss på vegne av Høyre

Forslag nr. 2, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en nærmere vurdering av om det prinsippet som er fastslått i Skandiamdommen, fullt ut bør få gjennomslag for norske forsikringsselskapers totale midler. En slik vurdering bør fremlegges sammen med resultatene av Banklovkommisjonens 4. utredning.»

Forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å oppheve eier- og stemmerettsbegrensningene for finansinstitusjoner regulert i finansieringsvirksomhetsloven §§ 2-2 og 2-4.»

Forslag nr. 4, fra Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utforme forslag til ny bestemmelse i finansieringsvirksomhetsloven i tråd med EU-direktivenes krav om at tilsynsmyndighetene skal godkjenne eierne av betydelige eierandeler i kredittinstitusjoner og forsikringsselskaper.»

Forslag nr. 5, fra Høyre, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om endringer i lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner slik at norske eller utenlandske finansinstitusjoner eller andre enn finansinstitusjoner kan ha eierandeler på inntil 30 pst. av aksjekapitalen eller stemmene i en finansinstitusjon.»

Forslagene blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

L o v

om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (eierbegrensingsregler og holdingmodell)

I

I lov 10. juni 1988 nr 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2-2 annet ledd nytt nr. 10 skal lyde:

10. en norsk eller utenlandsk finansinstitusjon etter tillatelse fra Kongen kan ha eierandeler svarende til inntil 25 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i en finansinstitusjon som ledd i en strategisk samarbeidsavtale, når dette er vedtatt av generalforsamlingen i den eide finansinstitusjonen med flertall som for vedtektsendring, så lenge avtalen gjelder.

Nåværende § 2-2 annet ledd nr. 10 blir nytt nr. 11.

Presidenten: har forstått det slik at Fremskrittspartiet og Høyre vil støtte innstillingen subsidiært.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 2a-2 bokstav a annet punktum skal lyde:

Som finanskonsern regnes også konserngruppe som etter § 2a-17 er etablert ved en avtale mellom sparebank og gjensidig forsikringsselskap om at foretakene skal ha et felles styre.

Ny § 2a-16 i lovens kapittel 2a avsnitt IV skal lyde:

§ 2a-16. Etablering av konsern med morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d

Generalforsamlingen i en finansinstitusjon som eier eller ønsker å eie en så stor eierandel i en annen finansinstitusjon at det består et konsernforhold mellom de to institusjonene, kan med samtykke av Kongen beslutte at konsernet skal organiseres med morselskap som nevnt i § 2a-2 bokstav d. Beslutningen krever flertall som for vedtektsendring.

Beslutning etter første ledd gjennomføres ved at aksjeeierne i den finansinstitusjonen hvor beslutningen er truffet, får sine aksjer byttet om med aksjer i det selskapet som skal være morselskap. Generalforsamlingens beslutning har virkning som tegning av de aksjer som skal utstedes i det selskapet som skal være morselskap i bytte med de aksjer selskapet mottar.

Når det er truffet generalforsamlingsbeslutning etter første ledd og det selskapet som skal være morselskap har truffet slike vedtak som ombyttingen forutsetter, skal aksjeeierne registreres som aksjeeiere i aksjeeierregisteret til det selskapet som skal være morselskap, eventuelt skal de innføres i aksjeeierboken til dette selskapet.

Nåværende § 2a-16 blir ny § 2a-17 i kapittel 2a avsnitt V.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Vi går da til forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, som lyder:

«I lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endring:

§ 7-2 første ledd skal lyde:

Et forsikringsselskap kan ikke eie eller ved stemmegivning representere mer enn 15 pst. av aksjene eller andelene i et selskap som driver virksomhet som etter § 7-1 ikke kan drives av forsikringsselskap. Denne begrensning gjelder ikke for eierandeler hvis samlet verdi ikke overstiger selskapets egenkapital.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 66 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.42.33)

Videre var innstillet:

II

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 2

Referat

1. (23) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har antatt Odelstingets vedtak til
 1. lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (Besl. O. nr. 9 (1999-2000))
 2. lov om endringer i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. – (utdanningspermisjon) (Besl. O. nr. 10 (1999-2000))
 3. lov om endringer i lov av 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. (Besl. O. nr. 11 (1999-2000))
 4. lov om endringer i lov av 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) og om samtykke til ratifikasjon av 1996-endringsprotokollen til Konvensjon om begrensning av ansvaret for sjørettslige krav 1976 (Besl. O. nr. 12 (1999-2000))
 5. lov om endring i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) (Besl. O. nr. 13 (1999-2000))
 - og at lovvedtakene er sendt Kongen.
2. (24) Statsministerens kontor melder at
 1. lov om endring i lov av 18. august 1911 nr. 8 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Besl. O. nr. 2 (1999-2000))
 2. lov om endring i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift (Besl. O. nr. 3 (1999-2000))
 3. lov om endringer i lov av 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. (Besl. O. nr. 4 (1999-2000))
 4. lov om endring i lov av 20. juli 1991 nr. 65 om særregler for beskatning av selskaper og selskapsdeltakere (selskapskatteloven) (Besl. O. nr. 5 (1999-2000))
 5. lov om endringer i lov av 17. februar 1995 nr. 9 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og

fylkeskommuner ved kjøp av visse tjenester fra registrerte næringsdrivende (Besl. O. nr. 7 (1999-2000))

6. lov om endring i lov av 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Besl. O. nr. 6 (1999-2000))

7. lov om endringer i straffeprosessloven og straffeloven m.v. (etterforskningsmetoder m.v.) (Besl. O. nr. 8 (1999-2000))

- er sanksjonert under 3. desember 1999

Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen

3. (25) Lov om endring i lov om interkommunale selskaper og lov om kommuner og fylkeskommuner (Ot.prp. nr. 18 (1999-2000))

Enst.: Sendes kommunalkomiteen.

Møtet hevet kl. 21.45.
